

DJABEŁ

ROK 12.

Nr. 12.

Wychodzi dwa razy na miesiąc. — Administracja w głównym Rynku Nr. 24. — Rękopismów nie zwraca się, ale bywają niszczone.

Przedpłata kwartalna: w Krakowie 1 złr., z przesyłką pocztową 1 złr. 15 c., w Niemczech 2 marki.

Prenumeratę, listy i artykuły należy nadsyłać do handlu R. Ludwińskiego, Gł. Rynek Nr. 24 (pod adresem: Redakcja „Djabła.”)

W umieszczaniu ogłoszeń pośredniczy: G. L. Daube et Comp. Central Annoncen Expedition Frankfurt a M.

Numer pojedynczy 20 ct.

„Nie tak in illo tempore bywało“.

(Najnowszy śpiew historyczny podsłuchany przez Djabła).

Nie tak in illo tempore bywało,
Świat się przewraca mościwy sąsiedzie,
Gdzie spojrzysz mędek — głupców bardzo mało,
Coraz się gorzej w Galilei wieszcie!

Dawniej pan siedział jak król pośród bydła,
Żywy inwentarz darzył swoją pieczę,
Nieznana była nauka przebrzydła,
Chłop ani wiedział, że ma duszę czleczą.

Dzisiaj go uczą — nawet młode chamy
Zdolnością w szkołach najwidoczniej świecą;
Żle będzie jak się nie położy tamy,
Bo pański dziatwy mózgi — tępe nieco.

O! Chryste Panie! cóżby się to działo
Gdyby tak nami jęły rządzić woły!
Chcę uratować i duszę i ciało
Trzeba wziąć w kluby galilejskie szkoły!

O! tak, wziąć w kluby! Wiejskie oddać pieczy
Pani zakonnych, miast nauczyciel —
Ich tylko ręka byt nasz ubezpieczy
Będziemy w chatach znów bydelko mieli!

Choć przed krwią chłopską for miewa krew nasza,
Chociaż cham zawsze, gdzie jest — tylko orze,
A brat nasz nad nim góruje jak basza,
Wszystko to jednak sprawie nie pomoże.

Bo najważniejszą z wszystkich potrzeb kraju
Reforma szkoły! Hic loquuntur facta!
Byleby tylko sejm według zwyczaju
Sprawy tak groźnej nie złożył ad acta.

Nie tak in illo... aż się serce kraje...
Bodajem chociaż owę chwili dożył,
Gdy pan znów będzie émiać w szlafroku faję
Pieścił wzrok bydłem, które Bóg dlań stworzył.

Dumanie pana Jacentego.

Takęśmy się onegdaj zapuścili z kumem
w głęboką politykę, że aż Kundusia
słyszając jak on rozwijał różne swoje kum-
binacje, rzekła do mnie potem: Wiesz co
Jacusiu, że z tego naszego kuma to byłby
minister bodaj czy nie lepszy od wielu
innych“. — Jak tylko wszedł do nas i zwy-

czajem swoim pochwaliwszy pana Boga
zażył tabaki — to zaraz stanął przedemną
z pewną fantazją i powiada: „No i cóż
wy na to kumie, że nam znowu przy-
była jedna excelencja?“ — „A nic“ (rze-
kę ja). — „Jako nic (powiada on) prze-
cież to i nie mały jest zaszczyt dla na-
szego narodu, a i przytem musi być w tem
cuś — bo inaczej trudnoby sobie było

wyperswadować dla czego p. Dunajoski
podejmowałby się z próżnego naliwać —
wiedząc dobrze, że i Demokrytes, czy jak
się ta zwie — nie potrafiłby aktualnej
waluty zrobić choćby z najpiękniejszych
słówek! Nie, nie, gadajcie sobie co chce-
cie, a ja wam powiem, że do tak wielkiej
ofiary mogło takiego patryotę jak pan
Dunajoski tylko cuś wielkiego skłonić“.

„Cóżby znowu takiego?” — „Ja kumbinuję sobie (i tu głos zniżył), że niezawodnie będzie na wiosnę wojna z moskwą — na wojnę trza grosiwa — a ktożby na taki interes lepiej choćby z gardła wycisnął pieniądze, jak nie polak! — Otóż to dla tego nasz rodak został finansministrem i zobaczycie, że jak się zawinie, to miljony z Galicji wydusi. Sam Kleparz mówię wam, że na tę potrzebę, jak dawniej Wyspyki zbożem...” „Et pleciecie (przerwałem), przecież to Stańczyk, więc gdzieżby on rękę przykładał do waszych kombinacji?” — „Ba! ba! ba! abo to prawda, (zawołał kum) żeby to był Stańczyk, toby mu „Czas” latki nie przypiął tylko się cieszył”. — „Alboż się nie cieszy, alboż nie pisze najwyraźniej, że tak się stało jak on sobie życzył”. — „Ha! (rzecze kum) jeżeli tak mówicie, to się nie będę spierał, bo wy więcej niż ja piśmienny — ale mnie się widziało jakim ten artykuł czytał, że „Czas” widocznie jest niekuntent, bo mówią o dwóch ministrach rodakach najwyraźniej pisze, że dotąd było jedno zagwoźdzone działo, a teraz będzie ich dwa. — Skoro ta jednak wy inaczej mówicie, to i nie ma co gadać. Od Stańczyków niczego się dobrego spodziewać nie można! — Oj! dobrze też zrobił ten „Dziennik polski”, że tak skunirował tę ich akademię za to jakies pisanie, które do moskali posłali!” — „To bajki! przecież panie tego odpowiedzieli na to p. Majer i p. Szujski”. — „Ba! odpowiedzieli (rzecze kum zażywszy niuch tabaki) to i co z tego? — szacher macher może być także. — „Toż wy chyba nie wiecie (rzecze ja) kto to jest Majer”. — „Znałem (rzecze znowu on) niejednego Maira, każdy zabity miemieć”. — „Ale ten to do szpiku panie tego gorący polak, wielki patryota, moskalów nienawidzi i gdzieżby taki człowiek zasłużony w kraju, słynny z nauki i miłości ojczyzny, mógł coś podobnego zrobić! Ot zwyczajnie moskale znani są z bezczelnego kłamstwa. — Oni historję z krwią zimną fabrykują, czemuży i telegramu od Akademii krakowskiej sfabrykować nie mieli. Musiało p. Majera zirytować do ich kałmuckie szeszekniecie — ale sobie sam winien. Po co to było do nich pisać o rzeczach, które się mówi choćby do wrogów, ale cywilizowanych! Przecież wiedzieli panie tego ei co to pisali, że słowa ich dojdą albo do służalców despotyzmu, albo do bydła — choćby nawet we frak i rękawiczki odzianego. — Czyż wiedząc to, powinni w imieniu Akademii, która na zewnątrz jest ciałem reprezentującym ducha polskiego — tego ducha obryzgiwanego na każdym kroku błotem, czy to przez owych służalców despotyzmu czy przez bydło — czyż powinni wypowiadać do nich to, co mogą zrozumieć i uczuć tylko wolni i szlachetni ludzie? Ot, było się rozgrzać i dalejże im w odwet... — „Rozumiem (przerwał kum), co ehcecie powiedzieć. Rychtik ci się to Akademii stało tak, jak kiedyś pastuchowi na błoniach. Przeszedł mu koncept do

głowy pogliwać z młodym cielaczkiem i chwycił go za ogon kiedy zaczął fikać! Oj uśmiełem się też, uśmiełem, gdy mi opowiadał potem jak go ciele zmaltretowało! Dobrze ci tak (rzekłem), nie wdawaj się w konfidencje z bydłem. — Gdybyś nie był z cielakiem szpasuwał, toby cię nie był ani tak namalował, ani zatentegował”.

ANTYFONA

Szymona grzesznego lwowskiego do Szymona (Judy) świętego.

Święty Szymonie!
Drogi patronie
I dobrodzieju mój!
Ratuj w potrzebie,
Proś za mną w niebie —
Bo widzę koniec swój!

Och! dużo złego
Na mnie biednego
Na raz gromadzi los!
Toż ja do Ciebie
Co mieszkasz w niebie,
Błagalny wnoszę głos:

Pomóż mój duszy!
A gdy za uszy
Z błota wydwigniesz ją,
Dam do Jezuitów
Na mszę sto kwitów
Otworzę kasę ma.

Patronie drogi!
Pobij me wrogi,
Plotkarskie gęby siecz:
Naucz ich mores.
Niech na kapores,
Idą — ach idą preez!!!

Bywały euda!
Jak ci się uda
Patronie zrobić to?
Dam na ubogich
Lwowianów drogich
Czerlaskich akcji sto!
Amen.

Rura.

KORESPONDENCJE SEJMOWE.

II. Lwów 29 czerwca.

Sejm pracuje bardzo pilnie, robi ciągle komisje, a że komisje nie nie robią, to już nie sejmowi wina. Poseł Hausner jest zbyt wymagającym, gdy twierdzi, że jest kolosalna komika w tem wybieraniu komisji, biorących w komis pracę i obchodzących się z nią jako z komi-misją.

W tych dniach do tyłu innych ma przybyć komisja sanitarna, wybrana w celu bliższego zbadania, czy posłowie w skutek gorliwego odsiadywania trzech posiedzeń tygodniowo, nie odsiedzieli sobie jakiej części ciała. Bo to nie trudno siedzieć w Radzie Państwa przez trzynaście miesięcy w ciągu roku, po 8 dni tygodniowo,

gdyż tam się pracuje przynajmniej aż dla 17 krajów koronnych, ale tutaj poświęcać raz na parę lat przez parę miesięcy po parę godzin parę razy na tydzień dla jednego tylko kraju, to jest doprawdy poświęcenie, które sily pospolitych śmiertelników przechodzić musi.

Mówią, że sejm podzielił się na kluby, byłoby jednak lepsze, gdyby się wziął w kluby, lub został wzięty przez marszałka. Na to jednakże trzeba, żeby marszałkiem został dr. Zyblikiewicz. Laska marszałkowska byłaby może w niebezpieczeństwie, ale byłaby praca i z tej pracy pożytek.

Tymczasem bez interwencji owęj laski sejm w pierwszym tygodniu wygłosił trochę ustawę budowniczą, żeby łatwiejszą była do przelknięcia dla rządu, który sprzyja krajowi, a w dwóch drugich tygodniach nie zrobił nic.

Lud nasz poceiwy jednak będzie miał pociechę z tego sejmu! Są już dla niego aż trzy komisje. Jedna ma badać, dlaczego Bank włościański grunta chłopskie sprzedaje; druga w ogóle sprawami gminnymi się zajmuje, a trzecia (Wydział krajowy) ma dojść przyczyn, które p. Ancezya skłoniły do napisania Emigracji chłopskiej. Aż trzy komisje! — będzie więc lud miał dosyć komiśnego chleba, z że w tych komisjach przewodniczą pp. Kieszkowski, Grocholski i Pietruski, więc to nie będzie zwyczajny chleb komiśny, lecz kiszka grochowa z pietruszką, ta sama co to prasakow tak w czasie wojny ostatniej tuczyła.

Z wysięgów warszawskich.

Ogier siwy Kosmen urodzony z Pikiety i Bahlara.

Koń Moskal urodzony z Rubla i Kontrybucji.

Ogier Hetman z Potoka i Carycy. Bieg 20 razy koło zielonego stolika. Nagroda klubu 1000 rubli.

Grę poprowadził Hetman — w połowie drogi prześcignął go Moskal — w końcu jednak Kosmen wszystkich pobit o długość paleców swoich.

Z teki mizantropa.

W Krakowie lepiej być starym murem jak starą panną, bo stare mury ciągle reperują i upiększają kosztem miasta — a o restaurację starych panien nikt stę nie troszczy i same się tykować i upiększać muszą.

Jeżeli przyczyną nędzy między ludem, jak bazerzą po gazetach, jest brak oświaty — to szlachta nasza powinna być bardzo bogata, a profesorowie milionerami. Tymczasem milionerami są piwotarzy.

Nowa Rzeczpospolita Babińska

(podług projektu księcia Oldenburgskiego).

Rosja jako nieprzyjaciółka knuta, wojen i rozlewu krwi — przeznaczona jest od Opatrzności na siedzibę ligi wiecznego pokoju. — Protektorami ligi będą: 1) Miłoścy nam panujący car Aleksander, prezes towarzystwa wstrzeźliwości. — 2) Książę Bismark, piekielny patron „siły przed prawem“. — 3) Oberpoliemajster miasta Petersburga. — Liga zawiązana zostaje pod wezwaniem Sgo Atylli, Dzin-gisana i Murawiewa.

Zadaniem ligi będzie: 1) Zaprowadzenie wiecznego pokoju w Europie. (Państwa, które się temu wyrokowi ligi nie poddadzą, będą zniszczone ogniem i mieczem, a mieszkańcy wysłani w Sybir). — 2) Zniesienie armij zbrojnych we wszystkich państwach, a powiększenie takowych w Rosji, która jako pełniąca funkcje żandarma ligi, będzie musiała mieć znaczne siły wojenne. — 3) Wszystkie spory międzynarodowe rozstrzygać będzie trybunał złożony ze sędziów pochodzenia mongolsko-moskiewskiego jako znanych ze swojej wysokiej uczciwości i bezstronności. — 4) Językiem ligi będzie język rosyjski, którego obowiązani będą uczyć się wszyscy mieszkańcy Europy. — 5) Herb ligi: Knut w czerwonym polu.

(podpisano)

Ks. Oldenburgski.

WIANKI KRAKOWSKIE.

Było przesłizne krakowskie wesele,
Na które ludu gapiło się wiele,
I „Gott erhalte“, marsze, krakowiaki,
I na ozdobnym galarze śpiewaki.
I czarno-żółte były chorągiewki,
Ognie, balony, pantominy, śpiewki —
I „Jeszcze Polska“ — oklasków tysiące,
I oczka silniej od rac gorejące —
A nawet deszczyk był i parasoli
Mogłes oglądać nad Wisłą dowoli,
Słowem cudownie, bosko, arcy miło!
Tylko na „Wiankach“ nie wianków nie
[było].

Podsłuchane.

(Na wystawie Sztuk Pięknych we Lwowie).

— Mów pan sobie co chcesz, krytyk jak chcesz, a ja panu powiadam, że sztuka malarska olbrzymim u nas postępowaniem krokiem.

— Gdzież pan widzi ten postęp? Czy w tych obrazach, które rok rocznie znajdują się jedne i te same na Wystawie?

— Tak! bo przypatrz się pan tylko dobrze. Ten np. obraz wisiał w roku zeszłym tu w tem miejscu, a teraz widzisz pan jak tam zalażał gdzieś wysoko — czyż to nie jest oczywisty dowód postępu?

Trafna uwaga.

Na wiedeńskim bruku powiadają, że nasz prezydent krakowski byłby właściwszym za ministra niż p. profesor ekonomji politycznej, który otrzymał tę godność, gdyż słówniewie mówi do ekscelencji „**Sie, Blikiewicz**“ niż „**Du, Najewski**“.

LIST

kupeca katolickiego do hrabiny Ypsylanty.

Jaśnie Wielmożna Hrabino!

Kiedy Jaśnie Wielmożna Hrabina była łaskawą zajrzeć w progi mego sklepu, aby mnie skłonić do przystąpienia do towarzystwa „Święcenia niedziel“, raczyłaś Jaśnie Wielmożna Hrabina zapewnić mnie, że komitet towarzystwa, w skład którego wchodzi najdystyngowanejsze damy naszego świata arystokratycznego, będzie ze wszystkich sił popierała kupców katolickich, szczególnież takich, którzy święcą niedziele i święta — i odznaczają się pobożnym życiem. — Nie chcę się chwalić, ale życie moje ze wszelkich miar nienaganne i religijne dawało mi nadzieję, że będę jednym z pierwszych, mających prawo do opieki Jaśnie Wielmożnych, gorącym duchem katolickim napełnionych protektorów. — Tymczasem ku wielkiemu zdziwieniu memu przekonałam się, że w czasie kiedy ja i wielu innych, wierni przyrzeczeniu zamykaliśmy sklepy, aby ściśle święcić niedziele — Ty Jaśnie wielmożna Pani, jako też inne szanowne Damy komitetowe bez skrupułu sumienia odbywałyście pielgrzymki po sklepach naszych braci wyznania mojżeszowego — i to nie w celu nawracania tych błędnych owiec na naszą świętą katolicką wiarę, ale w celu zakupywania u nich towarów. — Doszło także do wiadomości mojej, że szanowny komitet zapominając o zobowiązaniach swoich, sprowadza z zagranicy materje różne ku wielkiemu zadowoleniu różnych Maksów, Faksów, Sacksów, Laeksów, Baksów — podczas gdy my kupcy katolicy siedzimy samotni w pustych sklepach naszych i nie tylko niedziele, ale już i powszednie dnie zaczynamy święcić z łaski Jaśnie Wielmożnych protektorów naszych!

Niniejszym listem ośmielam się przypomnieć Jaśnie Wielm. Hrabini Jęj łaskawą obietnicę i zapytać co się stało z owym komitetem, który się miał nami opiekować — i czy kupcy paryżcy, wrocławscy, wiedeńscy, stradamscy, kazimierscy należą może także do stowarzyszenia „Święcenia niedziel“, skoro szanowny komitet działałność swoją od nich rozpoczął. W razie przeciwnym upraszałbym o wypuszczenie mnie z łaskawej opieki i wykreślenie ze stowarzyszenia — gdyż jako człowiek sumienny i religijny nie chcę iść w ślady Jaśnie Wielmożnych protektorów i nie dotrzymywać zobowiązań uczynionych.

Jeden z zaopiekowanych.

Ciesz się Krakowie!

Szanowni ojcowie naszego miasta uznając **niespożyte zasługi** jakie prof. Rostański położył w **urządzeniu** ogrodu botanicznego, noszą się z myślą powierzenia panu profesorowi plantacji miejskich, aby je za powrotem do Krakowa także na ten **sposób urządził**. Szanowny profesor, jak nas upewniały osoby zostające z nim tutaj w bliższych stosunkach, miał już dawniej gotowy plan takiego urzędzenia — Plan treściwy a niesłychanie praktyczny i korzystny dla miasta, a mianowicie: drzewa wyciąć i sprzedać na opał, plantacje zamknąć dla publiczności, by ich nie uszkadzała, a ziemię wynająć pod uprawę grochu i bobu, roślin nadzwyczaj protegowanych przez szanow. profesora.

Nekrolog Muchanowa.

W tych dniach rozstał się z teatrem warszawskim dotychczasowy prezes jego. De mortuis nil nisi bene — dla tego na pochwałę s. p. prezesa musimy powiedzieć, że położył niemałe zasługi w upadku sceny warszawskiej. Jego to zabiegiem zawdzięcza Ameryka i Anglia, że podziwiali talent p. Modziewskiej (czytaj Modrzejewskiej) — którą s. p. prezes zaszczycił dymsją — jego staraniem pozbyła się scena warszawska Ryehtera — a ogródkowe teatru tylko przez jego taktowne postępowanie pozyskał współpracownictwo najlepszych autorów. Cześć jego pamięci!

ZAGADKA.

Nie z potrzeby ani z mody,
Jeździ miastem człek niemłody.
Gęba duża — mina głupia,
I na wierzch oczy wylupia.
A kapelusza na ba bakier
I wygląda jak fikakier.
Po francusku puple ładnie —
Kto to? Pewnie nikt nie zgadnie.

Turnieje nowoczesne.

Na polu historycznym odbywają się w tym czasie wspaniałe turnieje. Dwaj ryccerze s. p. Bony pp. Liske i Kaliski wystąpili odważnie w szranki, w barwach swojej bogdanki królowej Bony z zamiarem skruszenia kopii w obronie jej cnoty. Książd biskup Gamrat przysłał swoje błogosławieństwo pasterskie walecznym ryccerzom, za tak chwalebne a trudne przedsięwzięcie.

UWAGA POLITYCZNA.

— Jaki ztąd wniosek wypływa, że najstarszym i najmłodszym ministrem w gabinecie przedlitawskim jest teraz Polak?

— Że sam skład rządu wskazuje Polakom, aby zajęli skrajne stanowisko.

Ilustracje

Dawniej pan siedział jak król pośród bydła
Żywy inwentarz darzył swoją pieczę,

Niesznaną była nauka przebrzydła,
Chłop ani wiedział, że ma duszę człeczą.

do wstępnego wiersza.

Dzisiaj go uczą — nawet młode chamy
Zdolnością w szkołach najwidoczniej świecą;
Źle będzie jak się nie położy tamy,
Bo pańskiéj dziatwy mózgi — tępe nieco.

Choć przed krwią chłopską for miewa krew nasza,
Chociaż cham zawsze, gdzie jest — tylko orze,
A brat nasz nad nim góruje jak basza,
Wszystko to jednak sprawie nie pomoże.

Powinszowanie Mamy Galicji dla ukochanego syna Florka.

Zkądże słów wezmę, ach! zkądże? ach!
zkąd? ach!

By ci winszować Florku ulubiony,
Ześ dostał order **żelaznej korony**,
Za twą **żelazną trwałość** przy wszech-
rzadach?...

Ezy szczęścia tylko leje, bom niewiasta:
I błagam przybądź! spocznij na mem tonie!
Niech ujrę jak też w żelaznej koronie
Wygląda miękkie polityczne ciasto!...

„Mazurkiewicz?

bój się Boga, co ty robisz?”

(Ustęp z komedji: „Żołnierz królowej Madagaskaru“).

Salonowa ta komedja napełniła pana Rychtera wielkiem i niekłamanem zgorzzeniem i oburzeniem — wystawił ją jedynie przez grzeczność dla beneficjantki p. Zimaier — gdy jednak zobaczył, że sztuka ta tłusta i wydekoltowana po same trykoty zapełniła mu szalenie teatri, dał ją po raz drugi — rozumie się zgorzzone i oburzony na sztukę i publiczność, która widocznie przenosi trykotowe sztuki nad poważniejsze i głębsze utwory! Sztuka po raz drugi się udała i teatri był pełny — a panienci tak koncertowo wtórowały mamom w serdecznym śmiechu, szczególnie w miejscach, które się niejednemu z brzydszej połowy rodzaju ludzkiego zdawały być czemś grubo rywalizującym z przedstawieniami Fröheckowskimi — że p. Rychter poklepał się po łysinie, złożył ręce pobożnie i powiedział sobie: „Bój się Boga Rychter, co ty robisz“ i dał sztukę po raz trzeci.

PYTANIA I ODPOWIEDZI.

— Czego Kraków ma najwięcej?
— Wróbla i wielkich ludzi.

— Do jakiego zawodu masz pociąg mój chłopcze?
— Do lokajskiego.
— Masz rację. Tą drogą dochodzi się u nas nawet do ministra.

— Dla czego ten **podatek gruntowy** tak poruszył do gruntu wszystkich posłów, że nawet śpiący snem sprawiedliwych zawolali: veto!

— Bo zbadawszy **rzecch gruntownie**, nabyli wszyscy przekonania, że gdyby ten **podatek gruntowy** wszedł w życie, toby się pod stopami wszystkich **grunt** usunął.

— O jakim to pokoju myślą teraz w Moskwie?

— O tym, co panuje na wszystkich ementarzach — o pokoju wiecznym i chcieliby go dać całej Europie.

Mądrość po szkodzie.

(Monolog nowego ministra).

Gdybym był dawniej jako poseł w sejmie lwowskim dążył do tego, żeby dodatki do podatków wynosiły nie 34, ale 134 procent, to mógłbym teraz uszczęśliwić Galicję podwyższając podatek gruntowy o dwa miliony, bo sejm mógłby jednocześnie zniżyć dodatki o 30 procent i kraj płaciłby razem tylko tyle ile dziś płaci. Niestety! byłem za oszczędnością w budżecie krajowym, a teraz nie wiem co pocznę, żeby i mój skarb był syty i moja Galicja cała!

Kto to jest?

(Zagadki dla Lwowa bez nagrody)

31.

To świętoszek muzyczny,
Dla przyszłości komponuje,
Lekko stapa — dzielnym w taktach,
Zawsze włoski adoruje.
Grzeczny, słodki, wciąż się łąsi,
Tu zaświeci — tam zagasi.

32.

Był zecerem — teraz basem,
Że jest wielki — sam się chwali.
Jak zaryczał nam Mefista,
Tak operę rozwiązali.

33.

Żyje z lubym swym na kredyt,
Czysta w niej krew Izraela.
Śpiewa w chórze — czasem solo,
Ma **słodkiego** przyjaciela.

34.

To tenorek — żał się Boże,
C. wysokie wzięcie nie może,
Śpiewa gardłem, gra nogami,
Spokrewniony jest z hrabiami.
W „Lucyi“ lub też „Perykoli“
Śpiewa, że aż głowa boli.

(D. c. n.).

PODSŁUCHANE.

— Co? Pan taki pobożny i moralny człowiek, wydawca kilku dzieł katolickich idziesz na taką tłustą aż do obrzydliwości farsę, jak **Żołnierz królowej Madagaskaru**?

— Tak panie, chcę się przekonać, jak wysoko posunęło się u nas zepsucie.

— Jeżeli tylko o to chodzi — to powiem panu, że posunęło się powyżej kolan.

— Ja panie jestem niewierny Tomasz, nie uwierzę, póki się nie dotknę.

TELEGRAMY.

Petersburg. Utworzone tutaj pod prezydencją ks. Oldenburgskiego Towarzystwo **prawa międzynarodowego**, ogłosiło pierwszy swój wniosek, który ma być poddany aprobach innych narodów, a na który Moskwa zgadza się z góry. Wniosek ten brzmi: „Dozwolonem jest **korsarstwo** lądowe i morskie, zarówno podczas wojny jak w czasie pokoju.

Niebo. Święty Jerzy za porównanie go z carem Aleksandrem wytoczył proces księciu Oldenburgskiemu o obrazę honoru.

Petersburg. Car Alexander upatrując w projekcie ks. Oldenburgskiego założenia w Rosyi ligi pokoju — ostrą satyrę swoich rządów despotycznych, wytoczył mu proces o obrazę majestatu.

Rzym. Niejaki Cordigliani rzucił w galerji parlamentu na grupę posłów obradujących kamieniem. — Ciekawa rzecz, czy który z członków parlamentu uczyni wniosek chrześcijański, ażeby nań wzajemnie rzucić chlebem — i czy się ten wniosek utrzyma.

Lwów. Sejmowa komisja budżetowa wykreśliła fundusz na **konferencje nauczycielskie** z budżetu, wychodząc z zasady, że **konferencje berlińskie** są tak naucające, iż i dla nauczycieli wystarczą.

Wiedeń. Zrekonstruowanemu gabinetowi wszyscy wróżą długotrwłość, ponieważ jest w nim **Streit-Frey**, zatem niepozumienia między ministrami nie będą powodem do rozejścia się gabinetu.

Lwów. Komisja sejmowa dla spraw regulacji podatku gruntowego, wybrała swoim referentem dra **Dunajewskiego** w przekonaniu, że jako minister skarbu będzie mógł tę sprawę najśluszniej i niesprawiedliwiej zferować w swem własnym biurze i ocalić kraj swój rodzinny od grożącej katastrofy przecięcia podatkowego.

Kulparków. Dyrektor tutejszego szpitala p. Maresch poszedł za wypowiedzianą w sejmie radą hr. Krukowieckiego, aby go wzięto pod obserwację i zaczął bardzo pilnie obserwować sam siebie. — Z obserwacji tych wynikało, że obserwowany nie szwankuje bynajmniej na rozumie dla braku przedmiotu, któryby w jego ustroju intelektualnym mógł podlegać temu szwankowi.

Lwów. Wygrana! Smarzewski i Simon uratowani. Akeje Waszej Djabelskiej Mości idą w górę. — Na 150 wybranych tylko dwóch sprawiedliwych.

Do dzisiejszego numeru dołącza się podwójny dodatek.

Z niniejszym numerem kończy się kwartalna prenumerata.

Sprawozdanie Dyrekcji Towarzystwa wzaj. ubezpieczeń w Krakowie

z działu ubezpieczeń od ognia i gradu

przedłożone

ZGROMADZENIU OGÓLNEMU dnia 29 maja 1880 r.

przez I. Dyrektora hr. HENRYKA WODZICKIEGO.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje czynności dzie-
więtnastego roku istnienia Towarzystwa naszego.

Z zadowoleniem przedłożyła Dyrekcya w roku
zeszłym Szanownemu Zgromadzeniu wynik korzystny
naszych czynności, i oświadczyła, że po 18 latach pra-
cy spokojnie w przyszłość patrzeć możemy. Z więk-
szem jeszcze zadowoleniem i spokojem o przyszłość,
przedstawia Dyrekcya sprawozdanie z obecnie ubie-
głego roku, który znacznie przewyższył korzyści po-
przedniego roku osiągnięte.

Nie oddając się złudnym i przesadzonym nadzie-
jom, pamiętając, że w powodzeniu równą zawsze
troskliwością i przezornością otaczać należy naszą
instytucyą, że przez zaniedbanie lub lekkomyślność
najlepiej stojące instytucje zwichnięte być mogą, mo-
żemy twierdzić, że z dwóch powodów równocześnie
działających, stosunki odnoszące się do zabezpieczeń
od ognia stanowczo się polepszyły.

Szybszy i surowszy wymiar sprawiedliwości przez
zaprowadzenie sądów przysięgłych zmniejszył ilość
ogni zbrodniczych, ścisłe zaś chociaż sumienne do-
chodzenie w ocenianiu i wynagradzaniu szkód, zmniej-
szyło ognie spekulacyjne, bo i niesumienny człowiek
niespali swojej własności, jeśli wie, że otrzyma wy-
nagrodzenie tego co stracił przez pożar, ale na nim
nie nie zyska.

Gdy w przebiegu czynności w roku z którego
zdajemy sprawę, nie nie zaszło, coby na szczególną
uwagę Szanownego Zgromadzenia zasługiwało, gdy
w działaniu naszym trzymamy się wiernie zasad i
kierunku tyle razy Szanownemu Zgromadzeniu w da-
niejszych sprawozdaniach wyłożonych, przystępujemy
do przedstawienia sumarycznego i porównawczego
zestawienia stanu Towarzystwa z dwóch lat ostatnich.

Z tego przedstawienia powyżmie Szanowne Zgro-
madzenie wiadomość o czynnościach administracyjnych
i o osiągniętych korzyściach.

A) Co do działu ubezpieczeń od ognia:

Od d. 1 kwietnia 1879 do 31 marca 1880

wydano polie 132.373

unieważniono polie 10.898

pozostało ważnych polie 121.475

W roku XVIII. tj. 1878⁹/₁₀ było ważnych polie 115.416

Liczba polie zwiękzyła się przeto wr. XIX o 6.059

W roku 19tym zabezpieczono

wartości (prócz wartości

przeniesionych z roku

18go) za Złr. 262,914.519 ct. —

W roku 18ym zabezpieczono

wartości za Złr. 273,821.656 ct. —

Mniej w roku 19tym o Złr. 10,907.137 ct. —

W roku 19ym zebrano zali-
czek netto Złr. 1,847.490 ct. 74

W roku 18ym zebrano zali-
czek netto „ 1,942.317 „ 85

**Suma zaliczek zmniej-
szyła się w roku 19ym o Złr. 94.827 ct. 11**

**Bilans za rok 19ty wykazuje
czystej pozostałości . Złr. 453.519 ct. 96**

która to kwota w stosunku
do zaliczki Złr 1,371.312
ct. 87 złożonej na rok 19
przez Członków uprawnionych do zwrotu, czyni
33⁶/₁₀%.

Fundusz rezerwowy, który wy-
nosił w r. zeszłym . . . Złr. 1,231.127 ct. 36

powiększył się tego roku o „ 78.905 „ 93

wynosi przeto . . . Złr. 1,310.033 ct. 29

Do tego dodaje się ułamek
pozostałości ⁶/₁₀% „ 986 „ 71

**Fundusz rezerwowy ognio-
wy wynosi przeto . . . Złr. 1,311.020 ct. —**

**a powiększył się w porówna-
niu z rokiem ubiegłym o Złr. 76.892 ct. 64**

Fundusz na szkody nieuregulowane z r. XIX
wynosi 110.639 ct. 61, a obejmuje wypadków 227.
Z tych wypłacono po dzień dzisiejszy 73 wypadków,
asygnowano wypłatę w 79 wypadkach, 25 wypadków
zostaje w śledztwie sądowem, 3 w sądzie polubownym,
9 w sporze o własność, przy 15 wypadkach zarzą-
dzono wypłatę ratami, w 2 wypadkach wstrzymano
wypłatę z powodu kondyktów, w 3 wypadkach od-
mówiono wynagrodzenia, a reszta 18 wypadków jest
w likwidacyi.

Poczujemy się do obowiązku wyrażenia wdzięcz-
ności w imieniu Towarzystwa tym Panom Delegatom,
którzy z gorliwością i sumiennie pełnią przyjęte
obowiązki.

Podajemy w końcu do wiadomości Szanownego
Zgromadzenia, że pożyczki udzielone Towarzystwom
zaliczkowym i spółkom rolniczym wynoszą obecnie
162.000 Złr. w. a. ; z zadowoleniem zapewne przyjmie
Szanowne Zgromadzenie do wiadomości oświadczenie,
że Towarzystwa, które od instytucji naszej otrzymały
pożyczki, wywiązują się sumiennie z przyjętych
zobowiązań.

PRZEWODNIK KRAKOWSKI.

Wawel.

Groby królewskie zwiedzać można codziennie.

Skarbiec kościelny, codziennie o godz. 4 po południu.

Smocza jama codziennie (za zgłoszeniem się do miejscowej władzy wojskowej) bezpłatnie.

Kościół P. Marji.

Wielki ołtarz (rzeźba Wita Stwożca), codziennie po poł., za opłatą. Wieża (wspinający widok na miasto i okolice) codziennie bezpłatnie.

Muzea i zbiory naukowe.

Biblioteka Jagiellońska (przy ulicy św. Anny) od 9. do 1. dla czytających codziennie, dla zwiedzających we czwartek, a w inne dni za upoważnieniem dyrektora.

Gabinet archeologiczny (w gmachu Bibl. Jag. na dole), codziennie, bezpłatnie, wyższy światła i ferye.

Gabinet historii naturalnej (w gmachu Uniwersytetu ulica św. Anny) bezpłatnie.

Biblioteka i zbiory Akademii Umiejętności. Posąg Kopernika z marmuru koraryjskiego, naturalnej wielkości, dłuta W. Gadamskiego (w gmachu Akademii, ulica Stawkowska) codziennie od 11 do 1 bezpłatnie.

Muzeum techniczno-przemysłowe, (ul. Franciszkańska) codziennie od 10-1 i od 3-5. Wstęp 20 centów w światła bezpłatnie.

Pracownia technologii chemicznej i chemii ogólnej i technologicznej w Instytucie techniczno-przemysłowym (róg ul. Jagiellońskiej i Gołębiej) codziennie od 12-2 bezpłatnie.

Wystawa nieustająca Tow. Przyj. Sztuk Pięknych w Ręknku głównym w Sukienicznej) codziennie od 11 do 4 przez poniedziałek. Wstęp 30 cent., w niedzielę 15 cent.

Instytucje finansowe.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie. — Biura tego Towarzystwa mieszczą się w własnym gmachu przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 a mianowicie Agencja zabezpieczeń od ognia i gradu u głównego wejścia na dole po lewej stronie. Biura ubezpieczeń na życie na pierwszym piętrze po prawej.

Towarzystwo wzajemnego kredytu w Krakowie. — Biura mieszczą się w gmachu Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń przy ulicy Kleparz Dz. VII Nr. 124 u głównego wejścia na dole po prawej stronie.

Filija banku hipotecznego. Rynek główny i róg ulicy Szweskiej, dom Hr. Wodzieńskich.

Domy bankowe.

Stanisław Feintuch, Rynek głów. Szara kamienica.

Albert Mendelsburg, Rynek N. 9.

Dentycy.

I. Dłużynski, (ul. św. Jana Nr. 308. piętro II.) Od godz. 9tej do wpołu do 1szej i od 2 do 6.

K. Goebel (ulica Franciszkańska Nr. 151) Dr. med. Docent dentystyki w Umie. Jagiell. Od godz. 10-3.

Apteki.

J. Trauczyński (apteka pod koroną), Rynek, dom utasny, naprzeciw wieży ratuszowej Instrumenta chirurgiczne bandaże i perfumerje.

Antoni Dylski pod „Złotą Głową“ rynek 52, przy wejściu do ulicy Grodzkiej. Instrumenta chirurgiczne, bandaże, perfumerje i wszelkie środki lecznicze zagraniczne i krajowe.

Zakłady fotograficzne.

Walery Rzewuski, (na Wesołej ul. Podwałe 27 B przy plantacjach). Fotografie w oświetleniu zwykłym lub rembrantowskim, i potyskim, tuzin 6 zbr., pół tuzina 3 zbr. 60 ct. codziennie bez względu na pogodę. Kolorowanie fotografii akwarellą lub olejno uskutecznia się na żądanie.

A. Szubert, przy ul. Krupniczej N. 17, oznaczony meblem na Wystawie Paryskiej 1878 r. Zdejmuje fotografie do naturalnej wielkości, wykonuje fotografie z potyskiem i emaluowane; koloruje na szkle (Helio-miniatyry) jakoteż artystycznie akwarellą, Grunwald, panorama Krakowa, komplety widoków Tatrz. Szczawnicy i Zegiestowa są do nabycia.

Hotele

Dreżdźski Ziemińskiego, Rynek główny i róg ulicy Floryjańskiej. Restauracja z polską kuchnią.

Kawiarnie.

Rehman, Rynek, w Krzysztofach 1 piętro. Kawiarnia na sposób zagraniczny urządzona. Bilardy oraz czytelnia wszystkich pism periodycznych tak polskich jak niemieckich, francuzkich i angielskich.

Magazyny i handel.

Leon Feintuch. (Rynek przy wchodzie w ulicę Grodzką). Największy magazyn nowości, towary galanteryjne francuzkie i angielskie, kwiaty paryskie najemniejsze artykuły toalety żeńskiej i damskiej, przedmioty do podróży. Także sam Magazyn w Ławowie w gmachu banku Hipotecznego naprzeciw hotelu Georga.

Józef Riedel, Rynek główny, naprzeciw kościoła św. Wojciecha „pod Jaszczurkami“. Skład wszelkich przyborów do haftu i szycia płócien i białej sztalowej, perkali, gotowej bielizny damskiej i męskiej własnego wyrobu, perfumeryj, materji i galonów na aparata kościelne i t. p.

Główny Skład Herbaty.

Antoni Wojczyński, Rynek główny, dom własny. Magazyn towarów białych oraz skład płócien i bielizny sztalowej.

Wilhelm Fenz, (Rynek Nr. 48. wprost kościoła św. Wojciecha. Magazyn towarów galanteryjnych i perfumeryj. Wielki skład nasion kwiatowych, jarzynnych i pastewnych z najlepszych źródeł.

Andr. Schultz, Rynek gł. Nr. 26. Handel towarów norwemberskich i korzennych. Skład papieru, przyborów pisemnych i rysunkowych, farb, lakierów, pendzi i złota malarzkiego, koralu i pociołków szklanych w różnych gatunkach, oraz fabryczny Skład pasty woskowej do zapuszczania posadzek.

F. Lenert, plac Maryjański Nr 374. Cement portlandzki, gips i farby.

Juliusz Grosse, Rynek gł. w pałacu Spiskim. Handel hurtowny i detal w Herbat.

F. Lenert, plac Maryjański Nr. 374. Hurtowny handel win wszelkich i towarów kolonialnych, Herbata, arak, wódki, porter, sery, smalec, słonina i t. p.

Jan Janiga, w Krzysztofach Rynek główny. Handel towarów kolonialnych i Materiałów aptekarskich. Główny Skład Wód mineralnych krajowych i zagranicznych. Wielki wybór WIN węgierskich, tokajskich i zagranicznych. Prądzynny Koniak, Rum Jamaika, Cuba, Arak Bawaria, de Goa, Wódki krajowe i zagraniczne. Oliwa Prowancka. Dobrowy wybór Herbaty rosyjsko-chińskiej i Kawy, oraz Specjalitetów lekarskich po jak najumiarkowanych cenach.

H. Fritsch, Mały Rynek. Skład towarów kolonialnych, farb, win węgierskich i zagranicznych, wódek, Nafty amerykańskiej i krajowej. Główny skład herbaty, Cementu Portland i Gipsu.

Antoni Suski. Róg ulicy Grodzkiej i Szerokiej dom utasny. Wszelkie towary korzenne, Wina węgierskie, austriackie, reńskie i francuskie. Prądzynny koniak, rumy i araki, wódki zagraniczne i krajowe, kawa, czekolada, herbata chińska i angielska, oliwy, musztarda, cukier, ryby marynowane, sery, wędliny, przekąski gorące mięsne, porter, piwo okoliczne.

L. Księżpolski, ul. św. Jana 305. Dom komisowy do sprzedaży piwa i maki. Utrzymuje na składzie pino tenazyjskie, bock. Główna sprzedaż rano do 8 wieców.

R. Ludwiński, Rynek w pałacu hr. Wodzieńców l. 25. Handel papieru i materiałów piśmiennych, bileto w wizytowych, monogramów i nagłówek historycznych.

Agencja „Djabla“. J. BAZES wileński skład angielskich francuzkich, belgijskich i czeskich towarów szklanych, kryształowych, żyrandoli, lamp, akwaryj, złotych rybek i porcelany; przy ulicy Grodzkiej Nr. 107, naprzeciw kościoła św. Piotra, po najumiarkowanych cenach fabrycznych.

Fabryka piernikow.

K. Molecki w Krakowie przy ul. Brackiej l. 158. Kupujemy za 3 zbr. dodaje się 30 centów albo 30 grymaszków. Cennik pierników rozsyła darmo.

Zakład optyczny.

A. Biasion. (Rynek ul. Grodzka). Magazyn założony w r. 1801. Instrumenta optyczne, fizyczne i matematyczne. Najnowsze i najustojowierze monogramy obłone na papierach historycznych, francuzkich i angielskich. Bilety wizytowe z najnowszymi wzorami druku. Wszelkie przybory do pisania, rysowania i malowania.

Składy fortepianow.

F. Mastowski, Nr 309 przy ulicy św. Jana.

Litografie.

A. Pruszyński, ulica Floryjańska. Podejmuję się wszelkich robót litograficznych.

Pracownia sukien damskich.

Aleksandra Zamowska, Rynek gł. Nr. 48, naprzeciw kościoła św. Wojciecha. Wszelkie zamówienia Szawsterni Pań wykonywane będą starannie, z należą wybornością, czy to według najściślejszych wzorów paryskich, czy własnego pomysłu.

Magazyn ubiorów męskich

Józef Zarzycki, ulica Floryjańska l. 333. Ubioru gotowe według najnowszej mody. Wykonują wszelkie zamówienia w 24 godzinach. Wielki wybór krawatów, sukna i drylów z fabryk zagranicznych.

Andrzej Bernacki, ulica Stawkowska 233. Ubioru gotowe — przyjmują zamówienia. Rzeczy za trwałość i dobroć tak materiałów jakoteż i roboty.

Fabryka wód gazowych, atramentu i szwarcu.

K. Rząca w Krakowie przy ul. św. Gertrudy. Parowa fabryka wody sodowej i wód lekarskich, fabryka atramentu i szwarcu.

Wyroby stolarskie.

R. Chmurski, ul. św. Józefa l. 493. Objawuje po 8. p. oju swym jedną z pierwszorzędnych stolarni w Krakowie, polca wyroby staramie i sumiennie wykonane z dobrego materiału.

F. Eisfeld, ulica Wiślna, pałac Biskupa, polca wyroby stolarskie własnej roboty jako to: biorka, szafy damskie biorka, stolki do jadalnych pokoi, łóżka, kredensy, i t. d. Przyjmuje wszelkie zamówienia na wyroby stolarskie, rzęca za dobroć materiału, jak również i sumienne wykonanie.

Sprzedaż mięsa.

Antoni Świątek, ulica Teatralna, w domu utasnym gdzie kasa podatkowa. Sprzedają mięsa wołowego w najnowszym sposób i fabryka wyrobów masarskich. Ceny umiarkowane.

Fabryki wyrobów masarskich.

Maria z Armotowiczów Kurkiewiczowa, ulica Mikotajska Nr. 438, polca wyroby masarskie do dzisiejszej wymagają tak w rozności jak cenie przystępnej — świeżo i czysto do usług Św. Publicznosci. Wiktor Armotowicz, przy ulicy Floryjańskiej pod L. 352 polca Św. Publicznosci wszelkie w zakres wchodzące wyroby masarskie starannie wykonane po cenach najumiarkowanych.

Stanisław Armotowicz, ul. Grodzka l. 92. Skład wędlin i delikatesów własnych.

J. K. Kurkiewicz przy ul. Grodzkiej pod L. 85. Polca wędliny i wyroby masarskie z nadzwyczajną czystością, smakiem, w połączeniu z świeżością doborowego mięsa wykonane.

Skład obuwia.

Antoni Markiewicz, ul. św. Jana Nr. 305, wprost hotelu Saskiego. Skład obuwia męskiego własnego wyrobu. Za trwałość i dobroć materiału rzęcy. Obstalunki i reparacje wykonują punktualnie. Ceny nader umiarkowane.

Szklarz.

K. Grünwald, przy ul. Brackiej l. 158. Wykonują wszelkie roboty tak większych jak mniejszych rozmiarów po cenach umiarkowanych. Utrzymuje na składzie zwierciadła szczyby belgijskie, pruskie i szkie. Wprawia szczyby ze szkła zwy. tego po 10 cent. za stopę kwadratową. Podejmują się także wszelkich robót wchodzących w zakres pokostowania drzwi i okien.

LIST MINY.

Maszer Jozio! Zaczem tysie wegram-olisz do pies ania to ja ci jusz źne drugie bo je oczem piesać. Całe dramad jedzie do Pragic ale to sekretyr przet Reniem waszem bo nasz stare boje sie aby nie intregwał — a powiada nasz stare, że nasze aktiory to same fain Sobie ślaf nie dorowna lubieczowi, ktore ma szyk, po moskiefski gada w co czehom graj a i w karty gra jag znud — a bewał to takie inspiendo co wkond wasz Janosz — a Wisońska Sołkosza i Kozmian nieh sobi co huc furt piszy ten grube redaktur — powiada Jancio co lebsze my jag Modrzezieskie Pasznickie Nowakoskie abo i Comaj-erka — a prztem i on (powiada) że zagra czehom sam tego ślahcieza wisz w Staro-świeczyźnie co to sie nastarose zakohał i furt zdorniał. Wszykie tera aktory na łep na szyi zapszeiaźnieli sie zorkiestrom i ucim sie furt poczeski. — Nieslehał tera nie za kulesami tylko sem i sem — a stare Frodel iusz dał list dopar Dubie do sofie bratowe coby je protegowala. — Pszeiehał citu Mydłaszejskie od was i dał proszenie do We działu coby iem udali tyjater a on za połewosb Wenci utrzyma i opery zbaletom i drame i bedzie lepszi jag za S tasia bewało. I podobno ma wielegje szansy bo grobe ryby za niem som jusz godzi artestuf a ładNoskiem to iusz daie sto na miesionc. Che baby beli głopie kiedy my Jozio moj da wiency. Ten Mydłaszejskie to musi bydź ognieste bardzo bo iednego gazet nika tag zeszenfował w cukiernie Kostickigo co asz beła publika imieli si rombac na Pohul ancj. Dziewno mnie co Areli Orbanskie zbiera potpiesy dowe działu coby dali tyjatr temu Mydłaszejskimu bo on powinien wolić chieć na derektora ktorego z porzomne grafuj jag moi Jozio ani takiego zawad-aiaka, Bardzo żaloie co moi zasade nie pozwa lajom mi piesać co o szkadatah bobem ci do niesła iag ieden kasjer we-walił po tebie jednego rezisyra a ten pad-dajone ienknof: pamyłuj! abo iag Marczel wzion ipozest si strzeladz z Ziomkiem do kajzerwaido a noco wali we fordydze. — Fiszyr jedzie lada dzin do Krakowa na pocieszanie a potem z bolehosko na wes-temпки do koło Myje — a ja si dziwoie mu bo skoro od grafa Jozia wzion a ko-nto reżeszeRowania to ma piniendzy taj nie potszebuie sie blamowadz po dziorah. Dolecio wisz ten co to mnie pokonał cho-dzi iag strute bo tamte wyiehała Do war-szawe wienc nima wyżerki, a nieh go sz-lak trafi pan Buk zawszy sie msci za uteiwe panienkie. Kelir zbira głosy za Mydłaszejskiema Zahoroskie dorne jedzie z tom paną bocko do Dalmaeję građz po czeski lub niemiecki. Bondź zdrowa.

Postriptu. Na imininy dały aktory Jan-ciowi segnet, chodź to iedno mu zostani ztejatru bo co miał to furt poszło — a

Wisenka to ci mowie taka m ondra, że bodaj ją szlak trafił a śmiei sie w kuląg ze starego bo uteiwa jag Zuzanna jakaś jag moj Jozio mowi.

Ooplisir de wuwuar
Mina.

Od redakcji.

Na liczne zapytania, dla czego nie umieściliśmy dotąd znakomitej mowy radcy niejskiego z Przemysła, odpowiadamy, że mowa ta, równie jak inne podobne mowy pewnych radców lwowskich wyjął osobno nakładem „Djabła“ pod tytułem: „Wzory wymowy w Polsce“.

SPRAWOZDANIE

Z Wystawy Lwowskiej Sztuk Pięknych.

Macie wy wystawę swoją
I my również mamy,
Choć ją z musu aż na Bajki
Rok w rok wysyłamy.

Zapytacie: z jakiej racy
Na Bajki ją szlecie?!
Z sprawozdania mego, prawdy
Zaraz się dowiecie.

Wprawdzie mamy Grabowskiego
H. Rodakowskiego —
Lech dotkliwie czuć się daje
Brak Siemiradzkiego.

I Matejki brak nam także,
Brandta, niemasz w sali,
Za to Czachórski, Chlebowski,
Prace swe przysłałi.

A za niemi Łoś, Rybkowski,
Grabiński, Krajewski,
Kossak Juliusz, Andriolli,
Merwart i Sypniewski.

Wspomnę jeszcze Stankiewicza,
Tepe — Młodnickiego,
I zgasłego tak zawezśnie
Pracę Gryglewskiego.

Czem bogata czuja chata,
Tem i nas zasila,
W pierwszym przeto mistrzów rzędzie
Barącz się wychyla.

Friedberg nas uraczył płótnem
„Przed cerkwią wołoską“,
A Mirecki — wasz — kochany —
Panią Modrzejewską.

Dał nam „Zimę na Podolu“
Brochocki Walery,
Inny mistrz uwiecznił w gipsie
„Strażnika z Bandery“.

Narodowy nasz artysta
Kopystyński Teofil,
Dał nam jakiejś młodej panny,
Nieudały profil.

Więc, że w większej części takie
Prace posiadamy,
Zrozumiecie, czemu w Bajki
Z niemi uciwkamy.

Plato.

NOWE ŹRÓDŁA DOCHODÓW.

Rozbiory studzien krakowskich wyka-zały, że wody tutejsze zawierają oprócz wielkiej ilości amoniaku, żelaza, kwasu siarkowodowego, także wiele cząstek organicznych, że więc nietylko dla fabrykantów pudretty, ale i do leczenia niektórych chorób z korzyścią użyte być mogą. Dla tego niektórzy przedsiębiorcy postanowili zużytkować bogactwa wód krakowskich w celach kuracyjnych, co znacznie powiększyłoby dochody miasta. — Przyklaskujemy z całego serca temu projektowi, bo dotąd z wód krakowskich tylko ementarz w Rakowicach największe ciągnął korzyści.

SKARGA KAWEK.

Przed niedawnym czasem liczne grono kawek z kościoła dominikańskiego zalegało po całych dniach prawie dach sądo-wego gmachu i głosem krakaniem widocznie się żaliło. Jeden z uczonych naszych filologów, (członek Akademii umiejętności i nauk), posiadający gruntownie znajomość języka kawskiego, podsłuchał tych krakań i dowiedział się, że kawki zanoszają skargę do sądu na księdza przeora od Dominikanów. Akt skargi przetłómaczony z języka kawskiego na język polski przez naszego uczonego filologa, brzmi w tych słowach: „My niżej podpisane kawki, od niepamiętnych czasów zajawszy dziury kościoła dominikańskiego, uważa-łyśmy się na mocy prawa ut possidetis — za prawych tychże dziur właścicieli. Tymczasem wielebny przeor OO. Dominika-nów bez poprzedniego prawem przepisa-nego wypowiedzenia nam mieszkania, dziury owe zalepił rozkazal i pozbawił nas dotychczasowego schronienia. Otóż my niżej podpisane kawki zważywszy: 1) że kapłani katolicycy winni mieć miłosierdzie i sympatję dla ptactwa niebieskiego, bo i oni nigdy nie orzą i nie sieją, a jednak ojciec niebieski karmi je; 2) że dziury wyżej wyrażone zostawały od tyłu lat w naszym ptasiem posiadaniu; 3) że nakoniec wyrzucenie nas z mieszkań nastąpiło bez poprzedniego wypowiedzenia — zanosimy do Prześwietnego sądu na prze-wielebno przeora OO. Dominikanów skargę: o najście mieszkania, brak miłosierdzia chrześcijańskiego, gwałt — i ża-damy zwrotu naszej własności“. Nie wiemy czy skarga wniesiona została, ale do-chodzą nas wieści, że tak jest w istocie, a nawet że komisja skarbowa za podanie skargi bez stempla, skazała nieszcześliwe kawki na karę pieniężną lub ewentualnie na areszt dwutygodniowy.

FRANCISZKA JÓZEFA ŹRÓDŁO GORZKIE

Uznana za naj-
silniejszą z wód
mineralnych
Buda-Pesztu.

Prof. Dr. Biesiadecki, Protomedyk i kraj. referent sanitarny w Lwowie: „Woda gorzka Franciszka Józefa działa już w małych dawkach jako pewny rozwalniający środek nie sprawiający bólu, nie tracący przy dłuższym użyciu skuteczności i nieprzeszkadzający trawieniu“.
3 Listopada 1879.

Dr. Głowacki, Dyrektor szpitala we Lwowie: „Według skutków otrzymanych na oddziałach pow. szpitala, potwierdzam zgodnie z prawdą, iż woda gorzka Franciszka Józefa zasługuje na szczególne uzględnienie jako pewny, łagodnie działający środek przeczyszczający“.
— 12 Listopada 1879.

Prof. Dr. Madurowicz w Krakowie: „W cierpieniach położ. i gin. sprawia zawsze już w małych dawkach szybko i nieboleśnie zamierzony skutek“.
— 5 Listopada 1879.

Dr. J. Warschauer, prezes Towarzystwa lekarskiego w Krakowie: „Woda gorzka Franciszka Józefa w umiarkowanych dawkach okazała się bardzo skutecznym środkiem rozwalniającym w najrozmaitszych chorobach i mogę ją jak najsilniej zalecić“.
— 2 Marca 1880.

C. kr. Pow. Szpital w Wiedniu V. oddział Prof. Dr. Draschego: „W niezbytch ż. łydka i jelit, nawykowem zaparciu stołca, braku apetytu, nawalach krwi, krwawicach, cierpieniach wątroby i chorobach kobiecych uzyskano wyborne wyniki“.
— Wiedeń 1878.

Ostrzega się przed **nieprawdziwą, zieloną etykietami** opatrzoną wodą gorzką Franciszka Józefa.

Dostać można w KRAKOWIE u J. Wentzla, w aptekach J. Trauczyńskiego, K. Wiszniewskiego, Stockmara, E. Radlera i w składach Antoniego Hawelki, Jana Janigó, W. Goldwassera i Stanisława Feintucha. Pisma o źródłach itd. darmo rozsyła na żądanie Dyrekcyja w Budapeszcie.

NAJLEPSZA

Woda kolońska jest Nr. 4711.

Prawdziwa jedynie u **Wilhelma Fenza** w Krakowie vis à-vis kościółka św. Wojciecha

FRANZ MARIA FARINA
w Kolonii Nr. 4711.

600 Marek zapłacę każdemu kto przy
używaniu **wody do ust**

i **zębów dra HARTUNGA**, dostał jeszcze kiedy bólu zębów lub gdyby ma czuć było z ust. Jeden flakon tej wody „**Dr. Hartungs Mund und Zahnwasser**“ wraz z opakowaniem i opisem używania, kosztuje **1 markę** albo **60 c.** (4 flakony 1 złr. 80 c.)

C. M. Schumacher Steglitz bei Berlin.

Skład dla Austro-Węgier u Ant. J. Eder'a w Budapeszcie IV, Franciszkaner Platz 4.

ZAWIADOMIENIE.

WYDZIAŁ WIELKI KASY OSZCZĘDNOŚCI M. KRAKOWA

na posiedzeniu dnia 29 kwietnia 1880 roku odbytem, postanowił
zniżenie stopy procentowój:

- Od wszystkich dotychczasowych 6% wkładek opłacać będzie Kasa Oszczędności począwszy od 1 lipca 1880 roku 5%.
Wkłady 6% do 1 lipca 1880 r. nieodebrane, od tego dnia w stosunku po 5% od 100 rocznie będą oprocentowane.
- Dla pożyczek hipotecznych zatrzymuje się stopa 7%, od 1 lipca 1880 r. jednak aż do dalszej uchwały Kasa stronom z tytułu procentu 1% zwracać będzie.
- Od zaliczek na zastaw papierów wartościowych i od weksli zniża się stopę procentową od 1 lipca 1880 roku na 7%.
- Od pożyczek na zastawy ruchome w oddziale zastawniczym przy Kasie Oszczędności zniża się stopę procentową od 1 lipca 1880 roku na 10%.

Uchwały te w myśl §. 10 statutu Kasy podaje do wiadomości

Dyrekcya Kasy Oszczędności m. Krakowa

J. M. Jawornicki.

Franciszek Słęk.

Kraków dnia 5 Maja 1880. r.

WODY LEKARSKIE

Fabryka parowa wód gazowych

KAROLA RZĄCY w KRAKOWIE

wyrobia wodę **Selterską, Gorzką, z Pyrofosforanem żelazowym, Litową, Jodową, Limoniadę manganową.** Flaszki tych wód opatrzone są moimi etykietami i kapsułkami z herbem miasta Krakowa. Zamówienia uskutecznia bezwzględnie.

Do Pana K. Rzący

Właściciela fabryki wód gazowych w Krakowie.

Towarzystwo lekarskie Krakowskie, na podstawie komisji stałej, zawiązanéj dla popierania przemysłu Krajowego w zastósowaniu do celów leczniczych, po zbadaniu nadesłanych przez Pana wód gazowych, oraz przekonaniu się o ich skuteczności, tak w Klinice lekarskiej Prof. **Dra Korczyńskiego**, jak i w *Szpitalu św. Łazarza w oddziale docenta Dra Pareńskiego*; uznało takowe jako zasługujące na polecenie, gdyż skład ich podany przez komisję *balu obojętną. Tom. lek. Krakowskie.* o odpowiada najzupełniej zasadom naukowym i prawidłom farmakologicznym a zarazem może nawet po dłuższem przechowaniu nie zmieniają swych własności fizycznych, a zatem nie tracą nic na skuteczności.

W szczególności zaś:

Woda selterska sztuczna: odznacza się smakiem przyjemnym, co do skuteczności nie ustępuje bynajmniej wodzie naturalnej, co do ceny zaś jest od niej o wiele tańsza.

Woda gorzka gazo-wa: ma tę zaletę przed wodami gorzkimi rodzinnymi, że w smaku jest znacznie przyjemniejszą, a równie skuteczną.

Woda z pyrofosforanem żelaza: zawierając nawet znaczną ilość środka czynnego, przyswajają się łatwo i dobrze znoszoną bywa nawet przez chorych z wrażliwym przewodem pokarmowym.

Woda litowa: zawiera węgiel litowy w ilości daleko znaczniejszej niżli jakakolwiek woda mineralna rodzima, nie ustępuje zaś w niczem wodzie litowej z zagranicy sprowadzonej.

Woda jodowa wreszcie łączy jodu jaką zawiera (2:1000) przewyższa wszelkie wodzie rodzime już zawierające i zastępuje na zalecenie, gdyż w tej postaci jodek potażu rychlej bywa wessany i mniej drażni przewód pokarmowy, niżli w rozczynnie, w jakim zwykle bywa podawany.

Kraków 21 Maja 1880.

Przewodniczący Komisji Prezes Tow. lek. Krakowskiego.

Dr. ŚCIBOROWSKI. Dr. WARSCHAUER

Składy w Krakowie w aptekach Wgo W. Redyka Mały Rynek, Wgo Wiśniewskiego ulica Floryańska i w handlu Wgo Janigi, Główny Rynek.

A. BIASION w KRAKOWIE

optyk Kliniki Okulistycznej c. k. Uniwers. Jagiellońskiego,

Magazyn założony w roku 1801.

Skład i wyrób instrumentów optycznych, fizycznych i matematycznych.

Wszelkie narzędzia chirurgiczne z rogu i kauczuku

Największy skład reizeiszeigów szwajcarskich i francuskich.

Wszelkie reperacje uskuteczniają się natychmiast.

PRZYBORY RÓŻNE: do PISANIA, RYSOWANIA i MALOWANIA.

Największy wybór fotografii krajowych i zagranicznych,

wizytowych, gabinetowych i do stereoskopów. Skład papierów listowych,

francuskich i angielskich w najnowszymi i najgustowniejszymi **monogramami**

oblong. Karty wizytowe litografowane i drukowane. Ceny niskie.

Zamówienia odwrotną pocztą.

WYROBY GUMOWE i z RYBIEGO PECHERZA

ochronne preparata prawdziwe i francuskie

najlepszy wyrób tuzin po 1, 2, 3, 4 do 5 złr.

Przedmioty osobliwe dla Pań

Przyrząd ochronny przeciw cierpieniom sennym

w formie opaski sztuka 2 złr. 50 ct.,

oraz wszelkie rodzaje podkładek gumowych, okryte od deszczu, sikawek, poduszek powietrznych, gorsów damskich i innych do tego zakresu należących przedmiotów rozsyła pod dyskrecją za zaliczką pocztową **Gummi-Waaren-Agentie**

Alex. Mosé, Wien, I. Kollnerhofgasse, Nr. 4.

(francuskie gąbki) tuzin po 2 i 3 złr.

Magazyn obuwia damskiego

istniejący od lat 13 przy ul. Floryańskiej 1. 330,

zaopatrzonej został w **najwykwintniejszy towar** według najnowszego fasonu z towarów zagranicznych jakości i krajowych. Wszelkie zamówienia w większej lub mniejszej ilości **natychmiast uskutecznione** zostaną.

Co się tyczy ceny, to daleko niższa niż gdzieindziej, a nawet zagranicznych i z Wiednia sprowadzanych — a za **dobry i trwały** materiał ręczy długoletnia firma.

Zaszczycony na **Wystawie światowej w Wiedniu** dyplomem a w **Krakowie i Białej** medalami, ośmielam się polecić łaskawym względem Pań tak magazyn jako i moją **pracownię obuwia.**

Stanisław Kozłowski.

Mattoni & Co. w Franzensbadzie

c. k. nadworni dostawcy,

właściciele warzelnii soli z mineralnego błota, kopalni Okry za obszaru mineralno-błotnego i źródłowego w Soos pod Franzensbadem, posiadającego niezrównane pod względem dzielności najbogatsze w składniki mineralne błoto i źródła żelazne, polecają:

BŁOTO ŻELAZNO-MINERALNE do kąpiele, oraz wprost z tegoż błota otrzymywane:

ŁUG BŁOTNY ŻEL.-MINER. (płynny ekstrakt błota) we fiaskach po 2 kil. na kąpiel.

SÓL BŁOTNA ŻEL.-MIN. (suchy ekstrakt błota) w skszynkach po 1, 3, 6 i 10 kil. (1 kil. na kąpiel).

(Dwa ostatnie produkta zupełnie zastępują błoto żelazno-mineralne w domowym użytku).

SÓL ZE ŹRÓDŁA CESARS. doskonały środek czyszczący, otrzymywany przez wyparowanie

Cenniki i broszury gratis.

Własne składy w Wiedniu: Maximilianstrasse 5, Tuchlauben 14, w Buda-Peszcze: Dianabadgebäude.

BAZAR MEBLOWY

w Krakowie, Hotel Saski, ulica św. Jana

poleca względem P. T. Publiczności

WIELKI WYBÓR MEBLI.

Do końca roku bieżącego!!!

musi być wyprzedzonym olbrzymi skład towarów masy konkursowej za jakąkolwiek cenę. W tym celu ofiarujemy następny magazyn towarów za połowę ceny szacunkowej czyli za czwartą część ceny kupna.

Wartość szacunkowa wynosi 12 złr. 50 ct. w. a.

Teraz tylko 5 złr. 75 ct. w. a.

1 bardzo piękne album na 50 fotografii, 1 elegancki brązowy zegar wahadłowy, 6 noży stołowych masyw, 6 widelców masyw, 6 najlepszych łyżek stołowych Bessemera, 6 najlepszych łyżeczek Bessemera, 6 prawdziwych batystowych chustek do nosa, obrabianych z kolorowym brzegiem, 1 prawdziwa japońska parasolka, 2 brązowe lichtarze w kształcie figur, 1 lornetka z kości słoniowej im miniature, 6 par letnich skarpetek lub pocioch z fińskiego jedwabiu, jeden modny meżki lub damski kapelusz stłomkowy elegancko ubrany, 1 para meżskich lub damskich rękawice eleg.

!!! Darmo !!!

jako dodatek piękny garnitur do czesania i toalety, złożony z 2 grzebieni, 1 wyborowego prawdziwego mydła ziołowego dra Dupont, 1 szczotki do odzieży, 1 szczotki do włosów, 1 szczotki do zębów, 1 szczotki do paznoci, 1 szczotki do głansu, 1 szcz. do błota i szwarcu.

Cały ten magazyn towarów, oszacowany na 12 złr. 50 ct. sprzedajemy lub rozsyłamy za gotówkę lub za zaliczką 5 złr. 75 ct. **Tylko do końca roku bieżącego.**

Bureau des grossen Waaren-Depots

Wien, II, Praterstrasse 16.

Skryniczka i opakowanie 55 centów.

Pijaństwo

leczę gruntownie w przeciągu 12 dni i udzielam informacji po otrzymaniu pocztowej opłaty. Świadcetwa świetnych wyników mojego leczenia, można przejrzeć w szanownej administracji niniejszego czasopisma.

C. k. uprzyw. aptekarz **F. Gschihay.**

Apteka pod Śtą Anną w Gracu. (Graz Steiermark).

H. HERZ główny Rynek Nr 52. Poleca swój główny skład: Tiulów, koronek, firanek z pończoch, materji, aksamitów czarnych i kolorowych. Płótna, szyrtyngi, wszelka bielizna gotowa. Na każdą porę roku wybór kapeluszy damskich, kwiatów, piór i wszelkich przyborów dla krawieczyny i modniarstwa potrzebnych. — Parasole i parasolki po cenach fabrycznych.

K. NÜSSENFELD w Krakowie, ul. Grodzka L. 143, naprzeciw Wgo Suskiego, poleca **handel towarów bławatnych** jakoto: Grosgrain czarne francuskie, aksamity lwońskie, tybety i kaszmiry czarne i kolorowe, franki, drelichy, obicia meblowe, wielki wybór płócien, bielizna stołowa, płody męskie, koldry wełniane i watawe **po cenach bardzo przystępnych.**

Edward Filipowicz, jubiler

w Krakowie, ulica Grodzka Nr. 88.

Magazyn wyrobów jubilerskich ze złota, srebra i drogich kamieni w najmodniejszym guście.

Wykonuya wszelkie obstalunki punktualnie i po umiarkowanych cenach.

W. Jachimowicz, malarz dekoracyjny

w Krakowie, ulica Wielopole Nr. 88,

podejmuje się malowania kościołów, pałaców i t. p. wykonuje wszelkie DEKORACYE, FIRMY i WYSTAWY,

zlócenia, bronzowania,

lakierowanie mebli, nasładujące drzewo i marmur.

H. KRETSCHMER

róg Rynku i ulicy Szewskiej, w domu hr. H. Wodzickiego,

HANDEL TOWARÓW KORZENNYCH,

Skład **herbaty** i wszelkich **towarów kolonialnych**, po nader umiarkowanych cenach. Zarazem poleca Wiel. Duchowienstwu i klasztorom wielki wybór **obrazków świętych i medalików, koronek różańców parających, bibułki i liście do kwiatków,** oraz **SKŁAD PAPIERU.**

SKŁAD TOWARÓW

tokarskich i galanteryjnych

pod firmą;

JAN BAJER

przy ulicy Grodzkiej pod 1. 89.

wielki wybór cyganiczek i fajek piankowych, cybuchów wiśniowych i jaminowych, łaśek i spinek z koci słońcowej, kul biardowych i do kregli. Przyjmuje wszelkie reperacye tokarskie. **AGENCJA DJABŁA.**

Adam Lipczyński

MAGAZYN UBIORÓW MĘZKICH

w Krakowie Rynek gł. róg ul. Ś. Anny i Wiślniej, 1. 191.

Utrzymuje ciągle zapas **gotowych ubiorów** na każdą porę roku. Przyjmuje wszelkie obstalunki i takowe **podług najświeższych żurnali** i w najkrótszym czasie uskutecznia.

Zygmunt

WASILKOWSKI

AGENT

warszawskiego przedsiębiorstwa asfaltowego,

asfaltuje:

KOŚCIOŁY, HALLE, browary,

kręgielnie, podwozia,

chodniki,

sienie, kuchnie,

STAJNIE, PIWNICE,

warstwy od wilgoci w murach

i t. p. roboty — najpóźszymi asfaltami:

LIMMEROWSKIM

lub WŁOSKIM.

Kraków, Zwierzyniecka 35

PILEPSIE (wielką chorobę)

jakoteż wszelkie **choroby nerwów** leczy listownie specjalista **Dr. Killisch** in Dresden (Neustadt) Dotychczas przeszło 11,000 przypadków chorobowych leczono

HANDEL pod PALMĄ

ANTONIEGO HAWELKI

w Krakowie rynek główny l. 41,

połącza: wszelkie **towary korzenne**. **Wina** węgierskie, austriackie, francuskie, burgundskie, reńskie, hiszpańskie. **Rumy i araki**. **Likiery** holenderskie, francuskie i krajowe. **Porter i Pivo** angielskie. **Herbatę** rosyjską i lodyjską. **Czokoladę** w różnych gatunkach. **Owoce** południowe świeże, suszone i smażone w cukrze. **Kalafory** algierskie. **Kompoty** włoskie. **Sucharki** angielskie i presburskie, oraz wszelkiego rodzaju **Bakalie**. **Wędliny** westfalskie i wszelkie inne. **Paszety** strasburskie. **Ostrzygi** ostendzkie. **Kawior** astrachański w każdej porze roku. **Ryby** w puszkach w oliwie, marynowane i wędzone. **Różne konserwy, sosy, mizlardy:** francuska, angielska i kremiska; oraz wszelkie przyprawy do potraw. **Ekstrakt** Liebiga. **Bulion** w wyborom gatunków. **Sery** wszelkiego rodzaju. **Oliwę** nicejską i prowancą itd. Zamówienia przyjmuję się na: **dziejcznę i ryby świeże.**

Skład główny piwa piłznieńskiego z browaru niemieckiego.

Skład świeżych wód mineralnych krajowych i zagranicznych

TANNINGENE.

Najnowszy nie zawierający ołowiu, nieszkodliwy środek do farbowania siwych, białych i rudych włosów, bróda i brwi, które najprostszym sposobem po jednorazowym użyciu, niezawodnie nabywają pięknej polyskującej

barwy naturalnej błędn, brunatnej lub czarnej.

którą miały przed oświeceniem i której ani mycie mydłem ani kąpiel parowa nie usuwa. Cena **2 zlr. 50 cent.**

Dra LANDAUERA AROMATYCZNY BALSAM DO WŁOSÓW,

gwarantowany, niezaw dny środek zapobieżenia wypadaniu włosów i oczyszczenia ich po dwurazowym użyciu. Cena **1 zlr.**

Piegi, żółte plamy z chorób wątroby, węgry, zajady, czerwoność twarzy

opalenie od słońca i wszelkie niewłaściwości cery usuwa radykalnie przez absorbcją zbierających się materji

Dra Tobias Eau miraculeuse antéphélique

W ciągu jednej noey skóra odzyskuje miękkość, białość i delikatność. Cena **1 zlr. 50 cent**

Oryginalne wschodnie mleko Różane

KAROLA RUSSA,

przywraca skórze natychmiast, nie zaś dopiero po długim użyciu **delikatną, ośniewającą białość i świeżość młodzieńczą,** czego żadnym innym środkiem osiągnąć nie podobna. usuwa również zmarszczki, wszelkie żółte i brunatne plamy, i może służyć zarówno do wszelkich części ciała. Cena **1 zlr.**

Wszystkie tu wymienione **wyroby specjalne** są sumiennie zbadane, gwarantowane jako nieszkodliwe i jedynie otrzymane być mogą pod adresem:

Carl Russ' Nachfolger, Wien I., Wallfischgasse 3.

SKŁAD w Krakowie w aptece Redyka, we Lwowie w aptece Ruckera oraz u innych znakomitszych aptekarzy.